

**Správa dozornej rady Pozemkového spoločenstva
bývalých urbarialistov obce Oravský Biely Potok za rok 2023**
(valné zhromaždenie konané dňa 5.5.2024)

Dozorná rada pozemkového spoločenstva (DR PS) pracovala v rovnakom zložení ako v predchádzajúcom roku: predsedom bol Ing. Peter Števek, členmi boli Pavol Martáň, a Anton Tekeľ.

Členovia DR vykonávali hlavne tieto činnosti:

- kontrolu účtovných dokladov pozemkového spoločenstva (PS)
- kontrolu evidencie predanej guľatiny
- kontrolu evidencie prijatej guľatiny na piliarsku prevádzku (PP)
- kontrolu povolení na ťažbu vydaných odborným lesným hospodárom (OLH)
- občasnú kontrolu aktuálneho stavu priestoru monitorovaného kamerovým systémom PS

Po pozvaní od predsedu PS alebo od iného člena výboru PS sa členovia DR PS pravidelne zúčastňovali:

- na zasadnutiach výboru PS
- na výjazdových kontrolách v lesných porastoch
- na verejných dražbách guľatiny
- na výdaji guľatiny zákazníkom, ktorí uspeli v dražbe
- na inventúre stavu zásob spracovanej a nespracovanej guľatiny a dlhodobého hmotného majetku PS

V predchádzajúcom roku uskutočnili členovia DR PS celkovo 3 rozsiahlejšie kontroly zamerané na vyššie uvedené skutočnosti, konkrétne dňa 15.4., 31.7. a 14.10. Z každej uskutočnenej kontroly členovia DR vypracovali aj písomný protokol, ktorý bol výboru PS doručený osobne alebo elektronicky.

Dovoľte niekoľko postrehov DR:

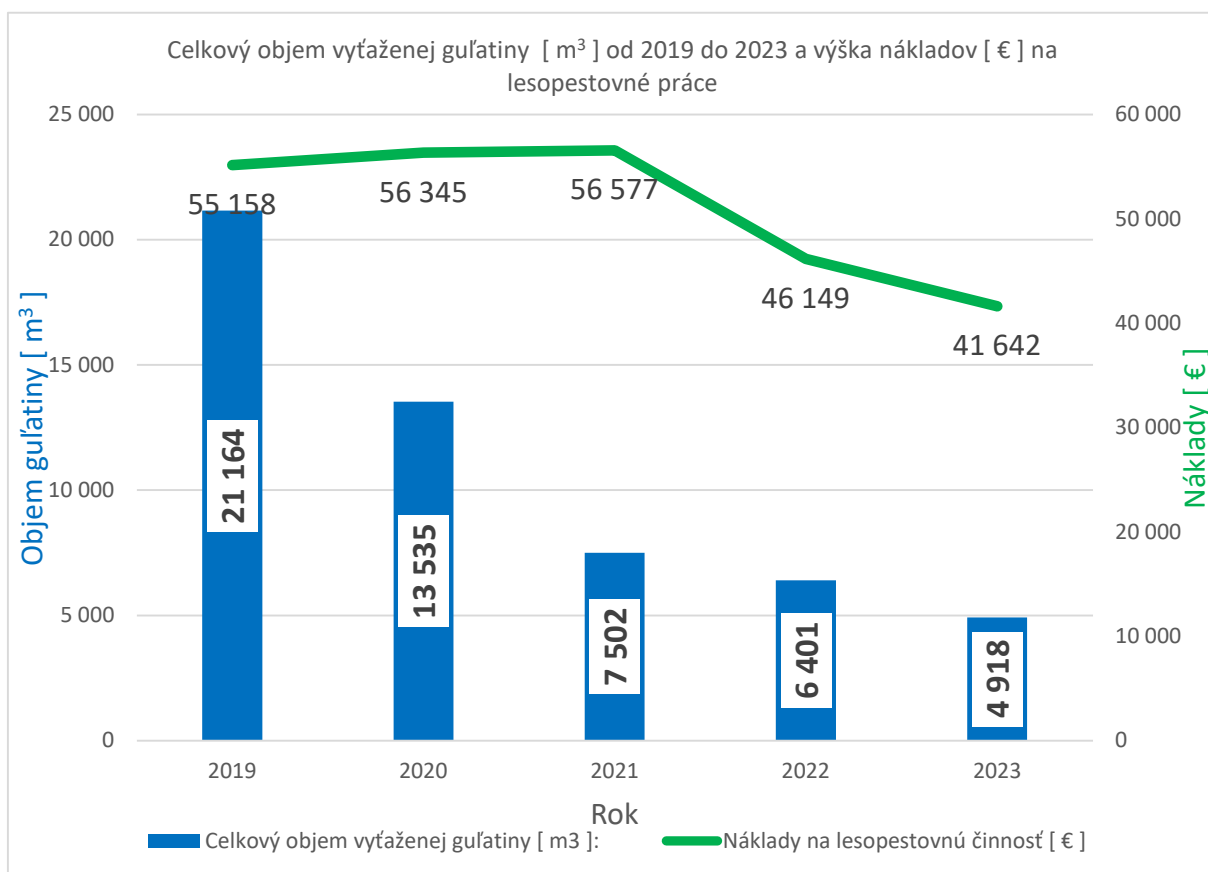
Ťažba:

V roku 2023 bolo v súlade s plánom starostlivosti o les a na základe povolení vydaných OLH vyťažených celkovo 4 918 m³ guľatiny. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi je zrejmé, že je to doteraz najmenší objem. DR by rada pripomenula, že naše PS obhospodaruje nielen lesné porasty na spoločných nehnuteľnostiach („Urbár“) na ploche 387,45 ha, ale na základe uzatvorených nájomných je aj obhospodarovateľom lesných porastov patriacich bývalému Združeniu súkromných vlastníkov lesov („Združenie“) na ploche 260,94 ha a nakoniec, na základe rozhodnutia Okresného úradu v Námestove, Pozemkového a lesného odboru zo dňa 14.1.2021, aj obhospodarovateľom lesných porastov v režime „osobitného obhospodarovania lesa“ („OOL“) na ploche 152,22 ha. Pri pozornejšom pohľade na predchádzajúce obdobia je zrejmé, že ťažba v porastoch „Urbáru“ klesá, v predchádzajúcom roku bol vyťažený objem len 731 m³, pritom v roku 2021 to bol objem 3 216 m³ a v roku 2019 vyťažený objem s dnes už nepredstaviteľnou hodnotou 21 164 m³. Rovnaký trend je aj v ťažbe v porastoch patriacich „Združeniu“. Takémuto trendu odpovedá, samozrejme, aj klesajúca výška výnosov z predaja vyťaženej guľatiny. Pokles týchto príjmov je výrazný a citeľný.

Podobný, ale nie až taký dramatický priebeh, má objem guľatiny vyťažený v porastoch „OOL“. Za predchádzajúce dva roky je nad hranicou 2 000 m³. Je však dôležité pripomenúť, že výnosy za predaj guľatiny z týchto porastov sú uložené na osobitnom účte, a sú z neho hradené len náklady na lesopestovné práce uvedené v platnom pláne starostlivosti o les.

Celkový objem vyťaženej guľatiny [m³] a výška vynaložených nákladov [€] na lesopestovnú činnosť od 2019 do 2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Náklady na lesopestovnú činnosť [€]	55 158	56 345	56 577	46 149	41 642
Celkový objem vyťaženej guľatiny [m ³]:	21 164	13 535	7 502	6 401	4 918
<i>Z toho:</i>					
Guľatina predaná v dražbách		11 472,19	5 853,23	4 743,63	3 572,74
Urbár		11 472,19	3 115,09	892,89	731,57
Združenie			2 738,14	903,05	700,52
OOL				2 947,69	2 140,65
Predaj palivového dreva (aj deputát)		293,22	66,42	206,93	171,79
Guľatina predaná zo skladu pri piliarskej prevádzke		146,51	300,13	238,02	303,00
Spracovaný objem guľatiny v piliarskej prevádzke		1 623,49	1 281,76	741,23	615,95
Guľatina na skladoch k 31.12.2022				471,11	254,60

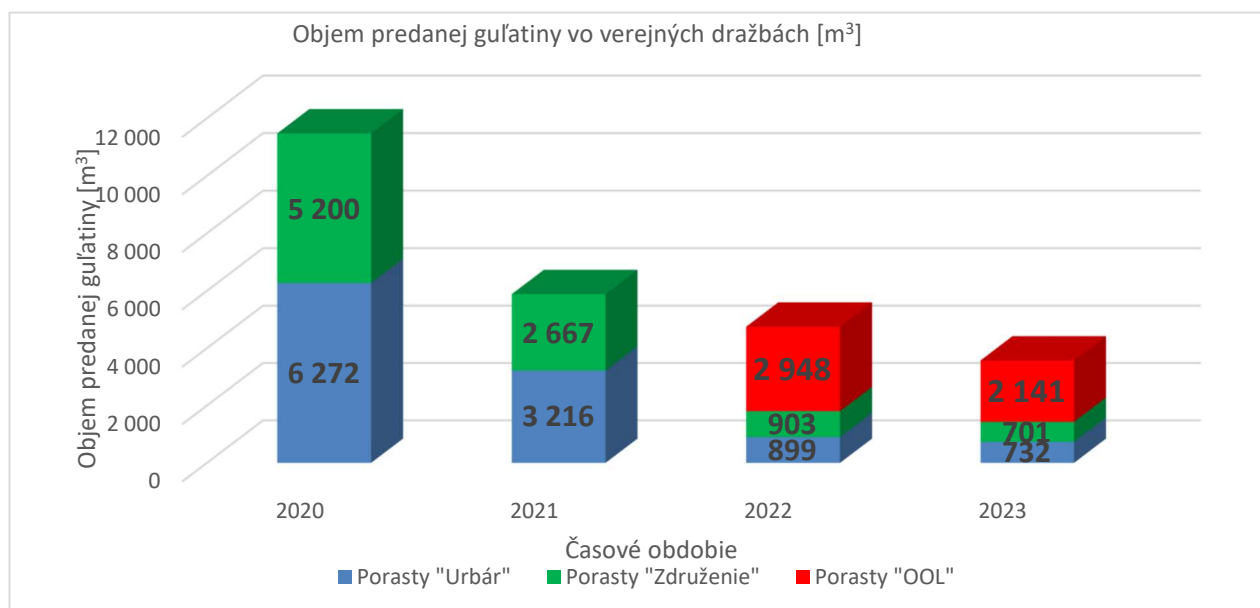
Predaj guľatiny:

V roku 2023 bolo formou verejných dražieb predaných celkovo 3 572,74 m³ guľatiny za 257 228,68 €, s priemernou cenou 72 € / m³. V predchádzajúcom roku bolo predaných 4 749,30 m³ guľatiny za 453 704 €, s priemernou cenou 95 € / m³. Aj tu jasne vidieť, pri pohľade na predchádzajúce roky, že pokles objemu predanej guľatiny znamená aj pokles príjmov. Vidieť to najmä pri podrobnejšom pohľade na objem predanej guľatiny pochádzajúcej z porastov „Urbáru“. V roku 2023 naše PS získalo za 732 m³ takejto guľatiny 51 199 €, v predchádzajúcom roku 2022 za 898 m³ guľatiny získalo 5 982 €. Rovnaký klesajúci trend je aj s predanou guľatinou pochádzajúcou z porastov patriacich „Združeniu“. V roku 2023 naše PS získalo za 700 m³ takejto guľatiny 53 518 €, v predchádzajúcom roku za 903 m³ získalo 77 628 €.

Objem predanej guľatiny vo verejných dražbách [m³]

	2020	2021	2022	2023
Porasty "Urbár"	6 272	3 216	899	732
Porasty "Združenie"	5 200	2 667	903	701
Porasty "OOL"			2 948	2 141

Objem spolu	11 472	5 883	4 749	3 573
-------------	--------	-------	-------	-------

V roku 2023 bolo z porastov patriacich do „OOL“ predaných 2 140 m³ guľatiny za celkovú sumu 152 511 €. Ako už bolo spomenuté vyššie, tieto výnosy sú uložené na osobitnom účte.

Predaj palivového dreva:

V roku 2023 bolo podielnikom PS predané palivové drevo v objeme 171,79 m³ za cenu 21,08 € / prn, ktorá bola schválená na valnom zhromaždení dňa 3.7.2022. Len pre porovnanie, v roku 2022 bolo podielnikom predaných 206,93 m³ palivového dreva.

DR opäť oceňuje prístup členov výboru PS, ktorý umožnil vlastným podielnikom prístup k palivovému drevu. Jeho kvalita naozaj odpovedá jeho účelu. Členovia DR PS boli niekoľkokrát oslovení podielníkmi, ktorí žiadali zabezpečiť lepšiu kvalitu predávaného palivového dreva. V blízkom čase, bohužiaľ, lepšia kvalita palivového dreva nebude dostupná, pretože naše PS stále ťaží len kalamitnú guľatinu, čo podmieňuje kvalitu ponúkaného palivového dreva.

Vyhodnotenie piliarkej prevádzky:

Objem predaného reziva od 2020 do 2023 [m³]

	Objem predaného reziva [m³]	Priemerná cena reziva [€ / m³]	Tržby za rezivo [€]
rok 2020	641	151	96 657
rok 2021	570	206	117 317
rok 2022	260	320	66 188
rok 2023	186	282	52 370

Vyhodnotenie hospodárskeho výsledku PP za rok 2023 pripravil výbor PS. DR PS môže len konštatovať, že pri vyhodnotení boli plne rešpektované podmienky, dohodnuté dňa 26.7.2022 a s predloženým vyhodnotením súhlasí.

Celkové náklady za rok 2023 boli vo výške 87 311 €, celkové výnosy boli vo výške 90 659,12 €. Výsledkom teda je zisk vo výške + 3 348,12 €.

Objem spracovanej guľatiny v PP v 2023

Dovoz na pílu do 9.11.2023 (Urbár)	650,70 m ³
Dovoz na pílu do 9.11.2023 (Združenie)	299,33 m ³
Predaj z píly do 9.11.2023 (Iným spracovateľom)	-303,00 m ³
Predaj 57,55 prn paliva píly do 9.11.2023 (Podielníci)	-31,08 m ³
Spracovaný objem guľatiny na píle	615,95 m³

Dovoľte len niekoľko poznámok. V roku 2023 naša PP spracovala 620 m³ guľatiny, objem predaného reziva bol 186 m³, priemerná cena reziva bola 282 € / m³. Aj tu, opäť, vidno klesajúci trend. PP spracovala v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi najmenej guľatiny a bol predaný tiež najnižší objem reziva. Napriek tomu sa podarilo dosiahnuť kladný hospodársky výsledok. DR PS oceňuje, že členovia výboru sa zamerali na zníženie nákladov,

predovšetkým mzdových. V roku 2023 mali výšku 51 825 €, v predchádzajúcom roku 66 844,11 €. Podarilo sa to úmyselne aj neúmyselne. Neúmyselne to bolo spôsobené dlhodobou PN niektorých jej zamestnancov. Úmyselne to bolo spôsobené snahou členov výboru PS o nájdenie zdrojov na pokrytie mzdových nákladov zamestnancov hlavne v čase, keď zamestnanci neprodukovali rezivo. DR PS naozaj oceňuje, že zamestnanci PP sa aktívne podieľali na lesopestovných prácach v lesných porastoch a to za rovnakých podmienok ako ostatní pracovníci, ktorí takéto činnosti vykonávali.

Ešte lepšiemu hospodárskemu výsledku by pomohlo viac, ak by naša PP vyprodukovala väčší objem reziva, ktorý by však našiel svojich odberateľov. Je to náročná úloha.

Náklady na lesopestovnú činnosť:

Tieto náklady vynakladá nielen naše PS každoročne. Za posledné 4 roky bola ich priemerná ročná výška ± 50 000 €. DR PS oceňuje, že členovia výboru vytvorili rezervu pre tieto práce aj na ďalšie roky. DR PS tiež oceňuje, že členovia výboru sa snažia hľadať zdroje na tieto náklady prostredníctvom získavania dotácií, napr. z programu DE MINIMIS alebo z Eurofondov.

V roku 2023 sa týmto spôsobom podarilo získať 24 000 €, v predchádzajúcom dokonca až 147 032 €.

Malá vodná elektrárň:

Situácia s našou MVE je stále rovnaká. Obidve turbíny, reverzné čerpadlá, sú stále nevyužitú. Rozhodnutím valného zhromaždenia konaného dňa 22.8.201, konkrétne schválením bodu uznesenia D.16, sú obidve turbíny zakonzervované. Najst' spôsob na ich využitie nebude ľahké. Možno by bolo ľahšie pripomenúť si uznesenia prijaté valnými zhromaždeniami konanými napr. dňa 16.2.2014, konkrétne bod D.9, alebo bod D.10 schválený 10.4.2016 alebo schválené uznesie 9.4.2017.

Spolupráca s orgánmi miestnej samosprávy:

DR PS si dovoľuje opätovne osloviť členov výboru PS a predstaviteľov obecnej samosprávy aby si dokázali nájsť čas a ochotu pre obojstranne prospešnú spoluprácu. Mohli by napríklad spoločne iniciatívne oslovovať ostatných súkromných vlastníkov lesných porastov v katastrí našej obce a pomáhať im v odstraňovaní kalamitného stavu v neudržiavaných porastoch. Tiež by mohli spoločne riešiť podozrenia na nelegálnu ťažbu guľatiny. Nielen DR PS je takejto spolupráci otvorená. Základné pravidlo musí byť jasné každému: Na spílenie každého stromu je potrebné povolenie. Zdravé a krásne lesy v našom okolí dosiahneme len spoločným úsilím.

Vyhodnotenie celkového ekonomického výsledku PS

Celkový hospodársky výsledok, uvedený aj na zadnej strane pozvánky na valné zhromaždenie, za rok 2023 je +72 102 €, čo je určite pozitívne. Pri pohľade o rok dozadu, keď bol zisk takmer dvojnásobný, je to už trochu smutnejšie. V predloženej správe DR PS bolo niekoľkokrát použité slovné spojenie „klesajúci trend“. Platí to aj pri hodnotení celkového výsledku nášho PS. Už minulý rok DR PS upozorňovala na to, že dosiahnutý zisk za rok 2022 bol dosiahnutý hlavne vďaka získanej dotácii z programu DE MINIMIS. V dosiahnutom zisku za rok 2023 je tiež zohľadnená dotácia vo výške 24 000 €. Bez takýchto zdrojov bude financovanie nášho PS v ďalších rokoch pravdepodobne nepredstaviteľné. Preto je potrebné oceniť prácu členov výboru PS, ktorí majú zásluhu na ich získaní. Ak sa to bude dariť každoročne a naše PS si aj takýmto spôsobom dokáže nájsť zdroje na úhradu hlavne za lesopestovné práce, je predpoklad, že dividendy budú vyplácané každoročne.

V dosiahnutom zisku je tiež zohľadnený výsledok hospodárenia v porastoch „OOL“, v ktorých sa momentálne ťaží a z ktorých sa samozrejme aj predáva najviac guľatiny. S finančnými prostriedkami získanými z porastov „OOL“ môže naše PS nakladať ale len veľmi obmedzene, podľa zákona ich môže použiť len na úhradu nákladov na ťažbu a lesopestovné práce vykonané v týchto porastoch. Tieto finančné prostriedky patria len majiteľom porastov „OOL“. V tejto súvislosti si DR PS dovoľuje pripomenúť schválené uznesenie valným zhromaždením v roku 2020, konkrétne bod D č.11.

Na vyplatenie záloh na dividendy v roku 2023 boli viac či menej použité prostriedky získané hospodárením v porastoch „Urbáru“ a „Združenia“ v predchádzajúcich rokoch. Momentálne hlavný zdroj príjmov nášho PS, predaj guľatiny, každým rokom klesá. DR PS si dovoľuje pripomenúť porovnanie objemu vyťaženej guľatiny: z porastov „Urbáru“, v roku 2019 to bolo neuveriteľných 21 164 m³, v roku 2023 už len 731 m³! Pre ďalšie porovnanie, zostatok finančných prostriedkov na účte „Urbár“ bol v roku 2021 ± 303 000 €, v roku 2023 to bolo ± 234 000 €.

Aby mohli byť dividendy vyplatené podielnikom aj v budúcich rokoch, členovia výboru sa musia snažiť nájsť zdroje príjmov z oblastí, ktoré dokážu ovplyvniť. Zvýšenie ťažby a predaja väčšieho objemu guľatiny nie je možné. Nedovoľuje to zákon a ani stav našich porastov. Prínosom by bolo zvýšenie produkcie reziva v našej PP aspoň na úroveň roku 2020 a zabezpečenie jeho odbytu v trhových cenách. Nutnosťou bude každoročné zabezpečenie získania dotácií aspoň na pokrytie nevyhnutných lesopestovných prác.

Vážené zhromaždenie, vážené podielničky, vážení podielníci,

Tento rok sa končí funkčné obdobie členom DR PS. Dúfam, že ste boli s prácou jej členov spokojní. Členovia DR PS sa snažili členov výboru PS upozorňovať na nedostatky alebo možné riziká ich rozhodnutí. Tieto diskusie neboli vždy jednoduché. Za DR PS môžem ale povedať, že DR PS bolo pozývaná na každé zasadnutie výboru PS, mala prístup ku všetkým dokumentom, ktoré požadovala. DR PS má tiež prístup ku kamerovému systému v areáli PP, má prístup k elektronickej schránke nášho PS. DR PS oceňuje aj to, že základné ekonomické vyhodnotenie je uvedené už pravidelne na zadnej stránke pozvánky na valné zhromaždenie.

Verím, že minimálne rovnaké podmienky bude mať aj nová DR PS od nového výboru PS.

Vážené zhromaždenie, vážené podielničky, vážení podielníci. Na záver dovoľte uviesť jeden citát:

„Osvojte si tempo prírody: jej tajomstvom je trpezlivosť.“

Ing. Peter Števek
predseda dozornej rady